



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Aleše Nezdařila a soudkyň Mgr. Markéty Jiráskové a JUDr. B. Trávníkové ve věci

žalobce: **K. K.**, narozený dne xxx
bytem xxx

proti

žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 000 25 429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2
jednající Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových
IČO 697 97 111, Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2

o zaplacení 951 468 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 18. dubna 2019, č. j. 18 C 216/2017-138, ve spojení s usnesením ze dne 21. května 2019, č. j. 18 C 216/2017-143,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích II. a III. **potvrzuje**.
- II. Odvolací řízení o odvolání žalované se zastavuje.
- III. Odvolání žalobce proti výroku I. rozsudku soudu I. stupně se odmítá.
- IV. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení 300 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uložil soud I. stupně žalované povinnost zaplatit žalobci 21 468 Kč s úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 15. 10. 2017 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok I.), zamítl žalobu o zaplacení 930 000 Kč s úroky z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 15. 10. 2017 do zaplacení (výrok II.) a současně uložil žalované zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 17 056 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku (výrok III.).

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Barchánková.

2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce po žalované domáhal odškodnění nemajetkové újmy z trestního řízení vedeného u Okresního soudu v Písku pod sp. zn. 5 T 233/2013 na základě usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 27. 8. 2013, č. j. KRPC-82820-35/TC-2013-020571, kterým bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání zločinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 tr. zák.
3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 27. 8. 2013, č. j. KRPC-82820-35/TC-2013-020571, bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání zločinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že dne 12. 6. 2013 ve večerních hodinách fyzicky napadl poškozeného V. M.. Obžaloba byla doručena Okresnímu soudu v Písku dne 5. 12. 2013. Hlavní líčení se konalo dne 13. 1. 2014, poškozený M. se připojil s nárokem na náhradu škody ve výši 42 653,50 Kč a poškozená Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra s nárokem ve výši 22 756 Kč. Dne 23. 1. 2014 podal žalobce námitky do protokolace. Ve věci byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví. Při hlavním líčení dne 2. 9. 2014 byl vyslechnut znalec a svědkyně P. K., toho času manželka žalobce. Při hlavním líčení dne 14. 10. 2014 byli vyslechnuti svědkové A.M. a M.I. P.. Žalobce podal námitky do protokolace. Dne 29. 10. 2014 bylo zpracováno doplnění znaleckého posudku z oboru zdravotnictví. Při hlavním líčení dne 17. 12. 2014 bylo skončeno dokazování a vyhlášen rozsudek, č. j. 5 T 233/2013-303, kterým byl žalobce uznán vinným přečinu těžkého ublížení na zdraví podle § 147 odst. 1 tr. zák. a byl mu uložen trest odnětí svobody v délce jednoho roku podmíněně odložený na zkušební dobu dvou let. Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání. Usnesením Okresního soudu v Písku ze dne 20. 4. 2015 byly zamítnuty námitky žalobce do protokolu z hlavního líčení. Spis byl předložen Krajskému soudu v Českých Budějovicích, pobočka v Táboře, s odvoláním žalobce dne 4. 6. 2015. Dne 19. 6. 2015 bylo nařízeno veřejné zasedání na den 16. 7. 2015. Usnesením Krajského soudu ze dne 24. 6. 2015 byla zamítnuta stížnost obžalovaného proti usnesení o zamítnutí námitek do protokolace. Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 24. 6. 2015, č. j. 14 To 157/2015-388 byl rozsudek soudu I. stupně v celém rozsahu zrušen a věc byla tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení. Při hlavním líčení dne 26. 11. 2015 byl vyslechnut další svědek, jednání bylo odročeno za účelem zpracování doplňku znaleckého posudku z oboru zdravotnictví. Při hlavním líčení dne 14. 3. 2016 byl žalobce během závěrečné řeči opakovaně vyzván předsedkyní senátu k tomu, aby se uklidnil a aby zbytečně nezvyšoval hlas, žalobce vznesl námitku podjatosti předsedkyně senátu. Rozsudkem Okresního soudu v Písku ze dne 14. 3. 2016, č. j. 5 T 233/2013-520 byl žalobce uznán vinným přečinu těžkého ublížení na zdraví podle § 147 odst. 1 tr. zák. a byl mu uložen trest odnětí svobody v délce jednoho roku podmíněně odložený na zkušební dobu dvou let. Usnesením Okresního soudu v Písku ze dne 5. 4. 2016 byly zamítnuty námitky obžalovaného do protokolu z hlavního líčení, stížnost proti usnesení byla zamítnuta. Proti rozsudku podal žalobce odvolání. Usnesením krajského soudu ze dne 11. 8. 2016, č. j. 4 To 168/2016-708 bylo odvolání obžalovaného zamítnuto jako nedůvodné, usnesení a rozsudek nabyly právní moci dne 11. 8. 2016. Proti usnesení podal obžalovaný dovolání a žádost o odklad vykonatelnosti. Spis byl předložen dovolacímu soudu dne 7. 11. 2016. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 3 Tdo 1566/2016-746 byla rozhodnutí soudu II. a I. stupně zrušena a věc byla vrácena Okresnímu soudu v Písku k dalšímu řízení. Rozsudkem Okresního soudu v Písku ze dne 17. 3. 2017, č. j. 5 T 233/2013-768 byl obžalovaný zproštěn obžaloby pro zločin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 a 3 trestního zák., když soud uzavřel, že obžalovaný jednal v rámci nutné obrany, aniž se dopustil excesu. Rozsudek nabyl právní moci dne 19. 4. 2017.
4. Soud I. stupně dále zjistil, že žalobce podal podnět na prošetření činnosti orgánů činných v trestním řízení, stížnost byla shledána částečně důvodnou co do postupu státní zástupkyně Mgr. Simony Valentové, jejíž příprava byla shledána nedostatečnou a vytrvalé návrhy na uznání viny žalobce za nezákonné. Žalobce podal trestní oznámení na V. M., policie dospěla k závěru, že ke spáchání trestného činu nedošlo. Dne 24. 1. 2017 bylo pravomocně rozvedeno manželství žalobce, důvodem

rozpadu manželství byla problematická osobnost žalobce, která se tím více projevila vlivem soudních řízení vedených žalobcem. Proti žalobci bylo Českou správou sociálního zabezpečení vedeno řízení o regresní úhradu spočívající v nemocenských dávkách V. M. ve výši 197 768 Kč, které bylo zastaveno po pravomocném zproštění žalobce. Žalobce uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy předběžně u žalované dne 14. 4. 2017, ta mu vyhověla co do částky 48 532 Kč.

5. Na podkladě těchto skutkových zjištění soud I. stupně uzavřel s odkazem na § 1, § 5 písm. a) a b), § 13 odst. 1, § 26 a § 31a odst. 1 a 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění (dále i jen „OdpŠk“), která zároveň citoval, a na judikaturu Nejvyššího soudu České republiky (sp. zn. 30 Cdo 2813/2011 a sp. zn. 30 Cdo 1747/2014), že v řízení byla prokázána existence odpovědnostního titulu, nezákonného rozhodnutí, a to usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 27. 8. 2013, č. j. KRPC-82820-35/TČ-2013-020571, kterým bylo zahájeno trestní stíhání žalobce jako obviněného ze spáchání zločinu ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku. Nezákonné rozhodnutí mělo za následek vznik nemajetkové újmy žalobce, za níž odpovídá stát.
6. Soud I. stupně se tak zaměřil ve shodě s citovanou judikaturou Nejvyššího soudu na vytčená základní kritéria významná z hlediska intenzity nemajetkové újmy: a) délku trestního stíhání, b) povahu trestní věci, c) dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce a d) okolnosti, za nichž ke vzniku nemajetkové újmy u žalobce došlo. K délce trestního řízení soud I. stupně uvedl, že řízení trvalo od 27. 8. 2013, kdy bylo vydáno usnesení o zahájení trestního stíhání, do 19. 4. 2017, kdy nabyl právní moci zprošťující rozsudek, trvalo tedy 3 roky a 8 měsíců, tuto délku nelze hodnotit jako zjevně nepřiměřenou. Na délce řízení se podílel postup státní zástupkyně Mgr. Simony Valentové, u níž dohledový orgán shledal, že její povrchní a nedostatečná příprava k hlavním líčením vyústila ve vytrvalé návrhy na obžalobu, ačkoliv to již nebylo možné ani zákonné. Na délce řízení se podle soudu I. stupně částečně podílel i žalobce tím, že opakovaně podával nedůvodné námitky k protokolaci, o kterých muselo být rozhodováno soudy obou stupňů.
7. K povaze trestní věci trestní věci soud I. stupně uvedl, že žalobce byl obviněn ze zločinu ublížení na zdraví dle § 146 odst. 1, 3 trestního zákoníku a přečinu výtržnictví dle § 358 odst. 1, 2 písm. a) trestního zákoníku, za což mu hrozil trest odnětí svobody v délce 2 až 8 let. Žalobce byl stíhán pro skutek, který spočíval v tom, že fyzicky napadl svého známého, na kterého rovněž podal trestní oznámení, následně byl v trestním řízení skutek vyhodnocen jako nutná obrana. Soud I. stupně konstatoval, že obecně lze říci, že úroveň společenského odsudku pojícího se se skutkem, který mu byl kladen za vinu, je spíše nižší. Žalobce nebyl stíhán vazebně, trestní stíhání nebylo medializováno.
8. Ohledně dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce dospěl soud I. stupně k závěru, že trestní stíhání nemělo zásadní dopad do osobnostní sféry žalobce, tvrzení žalobce v tomto směru byla obecná a nadto nebyla v některých ohledech prokázána. Na jednání soudu I. stupně dne 17. 10. 2018 byl žalobce vyzván podle § 118a odst. 1 a 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“), aby doplnil skutková tvrzení ohledně konkrétního porušení jeho práv a konkrétního dopadu porušení těchto práv do jeho osobnostní sféry. Nato žalobce zopakoval, že byl trestním stíháním pohlcen, trpěl úzkostnými pocity, které ovlivňovaly jeho rodinný a pracovní život. Žalobce pracoval jako trenér koní, u výkonu této činnosti je nutné, aby byl trenér v psychické pohodě, žalobce proto musel svou činnost utlumit, což vedlo k finančním problémům. Vlivem trestního stíhání se rozpadlo manželství žalobce, což zasáhlo i vztah žalobce a jeho dcery narozené v roce xxx. Žalobce utrpěl na cti, neboť zpráva o trestním stíhání se roznesla po obci Xxx a Xxx. Soud I. stupně uzavřel, že v řízení byl prokázán částečný zásah do rodinného života žalobce, když trestní stíhání se nepřímo podílelo na rozpadu jeho manželství, neboť vlivem trestního stíhání

vyvstala problematická povaha žalobce. Žalobci dále hrozilo uhradit regresní úhradu ČSSZ ve výši necelých 200 000 Kč. V řízení naopak nebylo prokázáno nic ohledně dopadu trestního stíhání do cti a pověsti žalobce, jeho tvrzení v této rovině byla pouze obecná. Rovněž přes poučení soudem I. stupně zůstala obecná tvrzení žalobce k zásahu trestního stíhání do jeho profesní sféry. Důkazy, které žalobce k těmto tvrzením předložil, byly uplatněny po koncentraci řízení.

9. Soud I. stupně provedl srovnání s jiným případem odškodnění, který se s případem žalobce shoduje v podstatných znacích. Odkázal na rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 6. 5. 2016, č. j. 31 C 548/2014-179, kterým bylo rozhodnuto o případu jiného žalobce, který se domáhal odškodnění za nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání, kdy byl stíhán pro trestný čin těžkého ublížení na zdraví podle § 147 odst. 1, 2 tr. zák. Dané trestní stíhání trvalo 20 měsíců a soud dospěl k závěru, že odpovídající formou odškodnění je částka 50 000 Kč, když žalobce nebyl stíhán vazebně a prokázal, že bylo zasaženo do jeho profesního života, nedošlo k zásahu do rodinného života, bylo prokázáno, že žalobce trpěl depresemi, beznadějí a poruchami spánku, žalobci hrozil trest zákazů činnosti řízení motorových vozidel, což by pro něj bylo likvidační. Rozsudek byl potvrzen rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2016, č. j. 54 Co 361/2016-213. Soud I. stupně poté poukázal na to, že naopak v tomto řízení žalobce neprokázal zásah do profesního života, do cti a dobré pověsti, avšak prokázal částečný zásah do rodinného života, kdy došlo k rozpadu manželství žalobce, a to z důvodu problematické povahy žalobce, která byla trestním stíháním umocněna. Matka žalobce se od žalobce v důsledku trestního stíhání neodvrátila a v řízení vypovídala v jeho prospěch. Trestním stíháním bylo zasaženo do psychické sféry žalobce, který byl trestním řízením zcela pohlcen.
10. Soud I. stupně proto dospěl k závěru, že konstatování porušení práva není v daném případě dostačující kompenzací, a to s ohledem na to, že žalobce byl v trestním řízení shledán pravomocně vinným a byl mu uložen podmíněný trest odnětí svobody, kdy tento stav trval více jak 4 měsíce. Nadto bylo v řízení shledáno pochybení státní zástupkyně, a žalobce čelil řízení o regresní úhradě ve výši necelých 200 000 Kč. Z těchto důvodů přikročil soud I. stupně k přiznání finančního odškodnění.
11. Při stanovení výše odškodnění vycházel soud I. stupně ze srovnání s výše uvedeným případem, když ten se shodoval s případem žalobce v druhu trestného činu, pro který bylo vedeno trestní stíhání, avšak trestní stíhání žadatele trvalo o zhruba polovinu kratší dobu. Žadatel rovněž nebyl stíhán vazebně, na rozdíl od žalobce prokázal zásadní zásah do profesního života, naopak neprokázal zásah do života rodinného, oba žalobci prokázali zásah do jejich psychické sféry nad míru toho, jak by trestní stíhání vnímal každý jiný člověk. Soud I. stupně shledal, že oproti posuzovanému případu je potřeba částku odškodnění navýšit z důvodu délky trestního stíhání, pravomocného odsouzení a pochybení státní zástupkyně, a to na částku 70 000 Kč, která odpovídá nemajetkové újmě žalobce. Vzhledem k tomu, že žalovaná již přiznala žalobci částku 48 532 Kč, soud I. stupně rozhodl o tom, že žaloba je důvodná co do 21 468 Kč, přičemž tuto částku přiznal žalobci včetně zákonných úroků z prodlení podle § 1970 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), a to od 15. 10. 2017, když nárok byl uplatněn u žalované dne 14. 4. 2017, 6 měsíční lhůta pro projednání nároku uplynula dne 14. 10. 2017. Ve zbytku pak soud I. stupně žalobu jako nedůvodnou zamítl.
12. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud I. stupně s poukazem na § 142 odst. 1 a § 151 odst. 3 o. s. ř., § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. a) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, a přiznal ve věci zcela úspěšnému žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 17 056 Kč. Specifikoval, že náklady řízení představuje odměna advokáta za 4 úkony právní služby spočívajících v přípravě a převzetí zastoupení, podání žaloby, replice k vyjádření žalované ze dne 4. 1. 2018 a účasti na jednání dne 17. 10. 2018 ve výši 6 760 Kč (3 100 Kč za jeden úkon z tarifní hodnoty 50 000 Kč), 4 x paušální

náhrada hotových výdajů advokáta po 300 Kč, celkem 1 200 Kč a 21 % DPH ve výši 2 856 Kč. Žalobci dále přiznal paušální náhradu ve výši 2 x 300 Kč za účast na jednání dne 10. 4. a 17. 4. 2019. Naopak nepřiznal náhradu nákladů za úkon předběžného uplatnění nároku, když podle § 31 odst. 4 OdpŠk za předběžné uplatnění nároku na náhradu škody u žalované nárok na náhradu nákladů řízení nevzniká, ani za úkon doplnění žaloby k výzvě soudu, neboť tvrzení měla být obsažena již v žalobě a nelze je považovat za účelně vynaložené náklady. O lhůtě k plnění v délce 15 dní rozhodl dle § 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř. s ohledem na specifika plnění ze státního rozpočtu.

13. Rozsudek soudu I. stupně napadli včasným odvoláním žalobce i žalovaná.
14. Žalobce napadl odvoláním všechny výroky rozsudku soudu I. stupně. V odvolání zejména zopakoval výtky k průběhu trestního řízení a poukazoval na dopady trestního stíhání do jeho osobnostní sféry, tak jak již učinil ve svých podáních v řízení před soudem I. stupně. Zejména uváděl, že byl trestním řízením jak mentálně tak časově pohlcen, byl nucen i po nocích vypracovávat detailní písemná vyjádření, což mělo negativní následky jak na jeho podnikání, tak na rodinný život. Manželka žalobce se cítila po delší dobu pod velkým tlakem, když se o žalobci začaly v obci Xxxe a Xxx roznášet nepravdy, pocitovala úzkost a strach z budoucnosti, kdy jim hrozilo, že budou muset dlouhodobě platit vysoké peněžní sumy poškozenému. Dále žalobce tvrdil, že prožíval intenzivně úzkostné pocity ze zaujatého a neprofesionálního postupu orgánů činných v trestním řízení, což u žalobce vyvolávalo výkyvy nálad. Z uvedených důvodů se rozpadlo jeho do té doby harmonické manželství a po druhém odsuzujícím rozsudku se manželka žalobce rozhodla pro interupci. Žalobce namítl, že soud I. stupně se nevypořádal s tím, že svědkyně P. K. i B. K. tato tvrzení žalobce potvrdily. Dále soud I. stupně dle žalobce pochybil, když relevantně nezhodnotil emailovou korespondenci mezi žalobcem a P. K., která koresponduje s výpovědí této svědkyně. Poukázal též na to, že bývalá manželka žalobce stála v trestním řízení při žalobci, což prokazuje harmonické manželství. Žalobce namítl, že soud I. stupně nerelevantně a zjednodušeně znevěrohodnil výpověď jeho matky B. K., když pouze uvedl, že se její výpověď neshodovala s výpovědí svědkyně P. K. a že vypovídala ve prospěch žalobce. Poukázal též na to, že trestní stíhání mělo dopad do cti a pověsti žalobce, když svědkyně B. K. vypověděla, že pan M. pomlouvá žalobce v hospodě. Dle žalobce je pak nepravdivý závěr soudu I. stupně o tom, že hlavním důvodem rozvodu manželství byla problematická osobnost žalobce. Žalobce vytkl soudu I. stupně, že neprovedl jím navržené důkazy k prokázání nízkých příjmů a stagnaci v podnikání žalobce v důsledku jeho trestního stíhání, které navrhl ihned po výpovědi svědkyně B. K., která sdělila tyto nové skutečnosti. Nesouhlasil s odůvodněním soudu I. stupně, že tyto důkazy jsou nepřijatelné. Za další vadu v řízení měl žalobce neprovedení důkazu výsledkem Mgr. J. Boučka. Žalobce nakonec namítl, že žalovaná sice dříve přiznala žalobci „směšnou“ částku 48 532 Kč, která však vůbec nebyla uvedena v rozhodnutí. Tato částka je dle žalobce nepřiměřená i z hlediska životní úrovně v České republice, když je na úrovni cca 1,7 násobku průměrné mzdy v ČR. Žalobce navrhl, aby odvolací soud rozhodl tak, že přizná žalobci původně požadovanou částku 951 468 Kč.
15. Žalovaná napadla blanketním odvoláním výroky I. a III. rozsudku soudu I. stupně. Opravný prostředek vzala v celém rozsahu zpět podáním ze dne 8. 7. 2019. Podle § 207 odst. 2 věty první o. s. ř. dokud o odvolání nebylo rozhodnuto, je možno vzít je zpět; v takovém případě odvolací soud odvolací řízení zastaví.
16. Vzhledem k tomu, že žalovaná vzala své odvolání proti výrokům I. a III. rozsudku soudu I. stupně v celém rozsahu zpět dříve, než o něm bylo odvolacím soudem rozhodnuto, odvolací soud odvolací řízení o odvolání žalované zastavil postupem podle § 207 odst. 2 věty první o. s. ř. (výrok II. rozsudku odvolacího soudu).
17. Nejprve se odvolací soud zabýval přípustností odvolání a shledal, že k podání odvolání proti výroku I. rozsudku soudu I. stupně nemá žalobce subjektivní legitimaci, neboť uvedeným výrokem bylo soudem I. stupně vyhověno jeho návrhu. Odvolací soud proto odvolání žalobce proti výroku I.

rozsudku soudu I. stupně, jako odvolání účastníka, který není k odvolání oprávněn, odmítl postupem podle § 218 písm. b) o. s. ř. (výrok III. rozsudku odvolacího soudu).

18. Odvolací soud dále přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně v rozsahu žalobcem podaného a přípustného odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
19. Odvolací soud po přezkumu napadeného rozsudku konstatuje, že soud I. stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek důkazů, ze kterých čerpal správná skutková zjištění (o průběhu trestního stíhání žalobce a jeho výsledku, o předběžném uplatnění nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy u žalované dne 14. 4. 2017, o písemné omluvě žalované žalobci za nezákonné trestní stíhání dne 5. 6. 2017, o zaplacení odškodnění žalovanou žalobci za nezákonné trestní stíhání ve výši 48 532 Kč dne 5. 6. 2017 a o následcích v osobnostní sféře žalobce v důsledku trestního řízení). Odvolací soud se tak se skutkovými závěry soudu I. stupně jako správnými ztotožňuje a v podrobnostech na ně pro stručnost odůvodnění svého rozhodnutí odkazuje. Takto správně zjištěný skutkový stav posoudil soud I. stupně příležitostným způsobem i po stránce právní, aplikuje přitom (správně) příslušná ustanovení zákona č. 82/1998 Sb.
20. Odvolací soud se zejména ztotožňuje se soudem I. stupně v jeho závěru, že usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. řádu je nezákonným rozhodnutím ve smyslu § 8 odst. 1 OdpŠk v případě, kdy trestní stíhání neskončí pravomocným odsouzením (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 25 Cdo 1487/2001). V daném případě byl žalobce obžaloby zproštěn, čímž je dána odpovědnost žalované za škodu, resp. nemajetkovou újmu vzniklou žalobci z titulu vydání nezákonného rozhodnutí dle § 7 odst. 1 a § 31a odst. 1 OdpŠk, jak správně uzavřel soud I. stupně.
21. Odvolací soud však připomíná, že v případě vydání nezákonného rozhodnutí, které bylo pro nezákonnost zrušeno, není dána vyvratitelná domněnka, že jím byla dotčena osobě způsobena imateriální újma. Je naopak žalobci, aby spolu s odpovědnostním titulem tvrdil a prokazoval i existenci skutečností, které lze právně kvalifikovat jako porušení konkrétního práva žalobce, a vznik nemajetkové újmy vzniklé v příčinné souvislosti s danými skutečnostmi. Teprve dojde-li soud po provedeném dokazování k závěru, že odpovědnostním titulem byla porušena konkrétní práva žalobce a že v důsledku toho vznikla žalobci nemajetková újma, může se zabývat otázkami formy a případné výše zadostiučinění podle § 31a odst. 1 a 2 OdpŠk [k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, uveřejněný pod číslem 67/2016 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále též jako „rozhodnutí R 67/2016“)].
22. Žalobce splnil svou povinnost tvrzení o skutečnostech, které lze právně kvalifikovat jako porušení konkrétních práv, neboť tvrdil, že ho trestní řízení zcela pohltilo, že měl po celou dobu trestního stíhání úzkostné pocity, které u něho vyvolávaly výkyvy nálad a ovlivňovaly jeho rodinný a pracovní život, že se v důsledku trestního stíhání rozpadlo jeho manželství a že musel utlumit svou činnost jako trenér koní.
23. Soud I. stupně provedl k tvrzením žalobce dostatečné dokazování, když provedl téměř veškeré žalobcem (včas) označené důkazy. Tyto důkazy hodnotil soud I. stupně v souladu s § 132 o. s. ř., tzn. podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, když přitom pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo za řízení najevo. Odvolací soud neshledal v tomto směru žádné pochybení, neboť soud I. stupně dospěl na základě provedených důkazů ke správnému zjištění mimo jiné o tom, že došlo k částečnému zásahu do rodinného života žalobce, protože trestní stíhání se nepřímou podílelo na rozpadu jeho manželství. Tento jeho závěr zcela odpovídá svědecké výpovědi P. K., bývalé manželky žalobce, která při své výpovědi před soudem I. stupně dne 15. 4. 2019, jakož i při své výpovědi v řízení o rozvod manželství vedeném u Okresního soudu v Písku pod sp. zn. 7 C 92/2016 dne 17. 6. 2016 shodně uvedla, že žalobce měl vždy problematické povahové vlastnosti, nebyl schopen vycházet s lidmi a zvládat běžné situace, jeho psychické problémy pak eskalovaly v zátěžových situacích, když například řešil své pozemky

v předchozím řízení nebo když byl trestně stíhán. Svědkyně P. K. též výslovně uvedla, že trestní stíhání žalobce nebylo příčinou rozpadu jejich manželství, nedopadlo by to jinak, kdyby nebyl trestně stíhán. Trestní stíhání byl spíš spouštěč již existujících problémů. Velmi podrobně pak průběh manželství se žalobcem popsala P. K. v řízení o rozvod manželství dne 17. 6. 2016, kdy též vyvrátila tvrzení žalobce o tom, že od něj odešla právě v souvislosti s negativním výrokem v trestním řízení. P. K. uvedla, že to byla souhra náhod, žalobce jí tvrdil, že to je odročené, ona vůbec nevěděla, jak to dopadlo. Vyvrátila též tvrzení žalobce o tom, že podstoupila interrupci z důvodu trestního stíhání žalobce. Pokud pak soud I. stupně hodnotil výpověď svědkyně B. K., matky žalobce, jako ne zcela objektivní, když vypovídala o manželství svého syna a P. K., pak soudu I. stupně nelze ničeho vytknout. Je zřejmé, že matka žalobce nemohla mít o manželství svého syna veškeré a detailní informace, a to ani přes to, že se se svým synem a jeho bývalou manželkou často navštěvovali. Nemohla proto věrohodně zhodnotit, co konkrétně bylo a v jaké míře důvodem rozpadu jejich manželství. Takový úsudek mohla učinit právě a jen bývalá manželka žalobce P. K., která se žalobcem skutečně žila.

24. Žalobce vytýkal soudu I. stupně, že neprovedl veškeré jím označené důkazy, mimo jiné výslech advokáta Mgr. Jana Boučka. Odvolací soud poukazuje na to, že zákon ukládá účastníkům povinnost označit důkazy k prokázání svých tvrzení (§ 120 odst. 1 věta první o. s. ř.). Soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede (§ 120 odst. 1 věta druhá o. s. ř.). Z této úpravy vyplývá, že soud není povinen provést všechny účastníky navržené důkazy, nýbrž je oprávněn (a povinen) v každé fázi řízení vážit, které důkazy vzhledem k uplatněnému nároku či tvrzením jednotlivých účastníků je třeba provést. Je tedy oprávněn posoudit důkazní návrhy a rozhodnout o tom, které z těchto důkazů provede, a současně i rozhodnout, že neprovede ty z důkazů, jimiž mají být prokazovány skutečnosti, které jsou pro posouzení uplatněného nároku nevýznamné nebo které již byly prokázány jinými důkazy (k tomu srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2013, sp. zn. 21 Cdo 2363/2012). Zároveň je povinností soudu I. stupně v odůvodnění svého rozsudku uvést, proč neprovedl i další důkazy (§ 157 odst. 2 o. s. ř.).
25. Soud I. stupně v odůvodnění svého rozsudku zdůvodnil, z jakého důvodu neprovedl veškeré žalobcem označené důkazy. Jedna část důkazů, mezi které patří i výslech advokáta Mgr. Boučka, nebyla provedena s odůvodněním, že z již provedených důkazů mohl soud I. stupně učinit dostačující skutková zjištění pro posouzení důvodnosti žalobou uplatněného nároku. Odvolací soud konstatuje, že Mgr. Bouček měl být vyslechnut k průběhu trestního řízení vedeného u Okresního soudu v Písku pod sp. zn. 5 T 233/2013. Neprovedení výslechu Mgr. Boučka soudem I. stupně a zamítnutí tohoto důkazního návrhu pro nadbytečnost není pochybením, neboť soud I. stupně zjistil průběh uvedeného trestního řízení z trestního spisu, jenž byl proveden k důkazu při jednání dne 17. 10. 2018. Pokud měl Mgr. Bouček vypovídat k tvrzením žalobce o tom, že byl svým trestním stíháním „mentálně pohlčen“, pak toto jeho tvrzení bylo prokázáno jinými důkazy, z nichž soud I. stupně při odůvodnění svého rozhodnutí vycházel.
26. Soud I. stupně v odůvodnění svého rozsudku též řádně zdůvodnil, proč neprovedl další část žalobcem označených důkazů, a to přiznání žalobce k dani z příjmu fyzických osob, které měly prokazovat tvrzení žalobce o zásazích do jeho profesní sféry. Soud I. stupně správně uvedl, že žalobce uvedené důkazy předložil po uplynutí třicetidenní lhůty, která byla žalobci poskytnuta při prvním jednání soudu I. stupně dne 17. 10. 2018 po poučení podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. a podle § 118b odst. 1 o. s. ř., tedy o tom, že žalobce je povinen uvést rozhodné skutečnosti o věci samé a označit důkazy k jejich prokázání jen do skončení prvního jednání, resp. do uplynutí lhůty 30 dnů od prvního jednání soudu I. stupně, která byla účastníkům řízení poskytnuta. Tato lhůta uplynula dne 16. 11. 2018, jak správně uvedl soud I. stupně, žalobce tyto důkazy v uvedené lhůtě neoznačil a předložil je až při jednání soudu I. stupně dne 15. 4. 2019. Odvolací soud nesdílí názor žalobce, že se jednalo o důkazy k novým skutečnostem, které sdělila svědkyně B. K. při své výpovědi u soudu I. stupně dne 15. 4. 2019, neboť žalobce tvrdil, že v důsledku trestního stíhání došlo k poklesu jeho příjmů z podnikání již ve svém podání ze dne 26. 10. 2018 (tedy

po prvním jednání soudu I. stupně dne 17. 10. 2018, při kterém se žalobci dostalo výše uvedených poučení), žádný důkaz ke svému tvrzení neoznačil. Nejedná se tedy o důkazy, jimiž by měla být zpochybněna věrohodnost provedených důkazních prostředků, které nastaly po prvním jednání nebo které žalobce nemohl bez své viny včas uvést, a ke kterým by tak měl soud I. stupně i po koncentraci řízení podle § 118b odst. 1 o. s. ř. přihlížet. Postup soudu I. stupně, jestliže tyto důkazy neprovedl, byl proto správný.

27. Žalobce v odvolacím řízení navrhl provedení těchto důkazů: 1) výslech advokáta Mgr. Jana Boučka „k osvětlení podstatných skutečností nejen z doby vedeného trestního řízení“, 2) zvukový záznam z hlavního líčení dne 3. 12. 2019 ve věci vedené u Okresního soudu v Příbrami pod sp. zn. 1 T 140/2018 s výpovědí P. K. k důvodům rozpadu manželství, 3) zrušující rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019 ve věci sp. zn. 1 T 140/2018 k prokázání pravdivosti svědecké výpovědi P. K., 4) daňová příznání žalobce k utrpěné újmě v podnikání. Odvolací soud zamítl návrh žalobce na provedení označených důkazů, neboť u důkazů - výslech Mgr. Jana Boučka a daňová příznání - se jedná o důkazy, které již byly žalobcem uplatněny v řízení před soudem I. stupně a jejich neprovedení bylo soudem I. stupně náležitě odůvodněno (viz výše). Tyto důvody pak trvají i v odvolacím řízení. K nově označeným důkazům, které mají dle žalobce znevěřovat výpověď svědkyně K., odvolací soud uvádí, že takový důkaz je v zásadě způsobilým důkazem ve smyslu § 205a písm. c) o. s. ř. Žalobce tvrdí, že P. K. vypovídala před soudem I. stupně lživě, neboť žalobce se svou bývalou manželkou vede jiné soudní spory a vypovídá tak účelově pro své cíle a záměry. Odvolací soud konstatuje, že při porovnání výpovědi P. K. před soudem I. stupně dne 15. 4. 2019 a při jednání ve věci rozvodu manželství dne 17. 6. 2016 je zřejmé, že P. K. vypovídala stále stejně, její výpovědi jsou jasné, zřetelné, bez jakýchkoliv logických rozporů. Věřitelnost její výpovědi proto nemůže být zpochybněna žádnými jinými důkazy.
28. Odvolací soud dále konstatuje, že se soud I. stupně správně zabýval kritérii významnými z hlediska intenzity (prokázané) nemajetkové újmy vzniklé žalobci v důsledku nezákonného rozhodnutí, a to: a) délkou trestního stíhání, b) povahou trestní věci, c) dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce a d) okolnostmi, za nichž ke vzniku nemajetkové újmy u žalobce došlo. Odvolací soud pouze poukazuje na to, že v tomto konkrétním případě nelze přihlížet k délce trestního řízení, neboť toto kritérium významné z hlediska intenzity nemajetkové újmy vzniklé žalobci již bylo zohledněno při posuzování (samostatného) nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy z titulu nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce trestního řízení, a to v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 20 C 149/2017, jak vyplývá z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2019, č. j. 91 Co 369/2018-86. V opačném případě by docházelo ke dvojímu odškodnění téhož (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011). V rámci hodnocení tohoto kritéria byl též posuzován postup orgánů veřejné moci během řízení, na který poukazuje žalobce i nyní v tomto řízení.
29. Soud I. stupně též správně vyhodnotil povahu trestní věci, jakož i dopady do osobnostní sféry žalobce, když měl za prokázané, že trestním stíháním bylo zasazeno do psychické sféry žalobce, který byl trestním řízením zcela pohlcen, a částečně i do rodinného života, kdy došlo k rozpadu manželství žalobce, a to z důvodu jeho problematické povahy, která však byla trestním stíháním umocněna. Zároveň správně přihlédl i k tomu, že žalobce byl celkem 4 měsíce pravomocně odsouzen a že mu hrozilo uložení povinnosti uhradit České správě sociálního zabezpečení částku ve výši necelých 200 000 Kč. Soud I. stupně správně vycházel i z toho, že trestní stíhání žalobce nebylo vůbec medializováno a žalobce byl stíhán na svobodě.
30. Soud I. stupně přesvědčivě zdůvodnil výši přiznaného zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou žalobci nezákonným rozhodnutím, včetně příslušného srovnání s obdobným případem ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu (R 67/2016), u kterého uvedl podstatné společné a rozdílné znaky a vysvětlil, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadostiučinění.

31. Odvolacímu soudu je z jeho úřední činnosti známo další rozhodnutí, v kterém byla poškozenému přiznána náhrada nemajetkové újmy za nezákonné rozhodnutí ve výši 80 000 Kč, a to v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 23 C 214/2012 (u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 17 Co 363/2016). S nyní posuzovanou věcí se srovnávaný případ shoduje v délce trestního stíhání (3 roky a 7 - 8 měsíců), v povaze trestné věci (násilná trestná činnost), v hrozbě trestu (u poškozeného ve srovnávané věci hrozil trest vyšší, v rozmezí 5 - 12 let) a v dopadech trestního stíhání do osobnostní sféry (pocity obavy a tísně). Srovnávaná věc se lišila zejména v tom, že trestní stíhání poškozeného bylo značně medializováno ve všech celostátních médiích, naopak o trestním stíhání žalobce věděl pouze malý okruh lidí v bydlišti žalobce. Poškozenému ve srovnávaném případě byl zajištěn jeho veškerý majetek, žalobci nikoliv. Je tak zřejmé, že přiznaná částka zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci nijak nevybočuje z mezí plynoucích ze srovnání s obdobnými případy.
32. S ohledem na veškeré výše uvedené důvody odvolací soud postupoval podle § 219 o. s. ř. a napadený rozsudek ve výroku ad II. potvrdil jako věcně správný, a to včetně správného výroku ad III. o nákladech řízení, jehož znění je v souladu s § 142 odst. 1 o. s. ř. (výrok I. rozsudku odvolacího soudu).
33. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř., ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení úspěšné žalované přísluší náhrada nákladů řízení odpovídající paušální náhradě hotových výdajů podle § 151 odst. 3 o. s. ř. a § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. Žalované vznikly v odvolacím řízení náklady ve výši 300 Kč za jeden úkon (účast na jednání před odvolacím soudem dne 8. 1. 2020 dle § 1 odst. 3 písm. c/ vyhlášky č. 254/2015 Sb.), které odvolací soud uložil zaplatit žalobci. O lhůtě k plnění bylo rozhodnuto podle § 211 a § 160 odst. 1 část věty před středníkem o. s. ř.; k určení lhůty delší nebo stanovení plnění ve splátkách neshledal odvolací soud důvod.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Praha 8. ledna 2020

JUDr. Aleš Nezdařil v. r.
předseda senátu